

Afgørelser – Reg. nr.: 02141.00

Fredningen vedrører: Nordborg Træer

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet

Fredningsnævnet

17-03-1954

Kendelser

Deklarationer

FREDNINGSNÆVNET >

Tingbogen for Nordborg
bind V blad 254, art.nr.
256 og 275 Nordborg flække,
samt bind VIII blad 343,
art.nr. 398 sammesteds.

Anmelders
FREDNINGSEKONOMEN FOR SØNDERBORG
AMTSRÅDSKREDS.

Uden stempel eller gebyr
til det offentlige, jfr.
naturfredningslovens § 33.
(lov nr. 240 af 7. maj 1937)

Fredningsdeklaration.

Undertegnede Nordborg byråd bestemmer herved med bindende
virkning for os og kommende byråd, at nedennævnte objekter fredes:

1. Lindetræerne omkring Ridepladsen i Nordborg, der er betegnet
som parcellerne 47 og 48 kortblad III Nordborg (art.nr.256).
For så vidt nogen del af træerne måtte stå på de angivende vej-
arealer, anføres dissees parcellnumre, der er 215, 368/213 og
374/214 kortblad III Nordborg (art.nr.275).
2. Den store gamle eg på den nye sportsplads ved Nordborg kommune-
skole. Ligen står på art. nr. 398 (bd. VIII bl. 343) Nordborg.
3. Den såkaldte slotsalle bestående af kastanjetræer på art.nr.
275 Nordborg (bd. V bl. 254). Af de 10 træer i den østlige
række må dog det nordligste træ faldes, idet det generer ind-
kørslen til parkeringspladsen, samt da der kun er 9 træer i
den vestlige række.
4. Det store elm træ på parcel nr. 337/40 kortblad III Nordborg
kortdistrikt, tingbogen for Nordborg bd. V bl. 254, art.256.
Træerne fredes således, at de ingensinde må faldes, topskæ-
res eller grentoppes uden samråd med den tilsynsførende skovrider.
Træerne må ejhelier udsættes for en behandling, der kan føre
til deres færingelse.
Ved eventuel fældning i alleen eller på Ridepladsen skal
såvidt muligt genplantes med træer af samme art.
Kærværende deklaration vil være at tinglyse uden afgift
for ejeren.

Råtaleretten tilkommer fredningsnavnet for Sønderborg amts-
rådsreds.

Son ejert Nordborg, den 4. november 1953.

P. Blomgren. B. Nissen. B. Meincke. A. Laursen.
A. Christensen. A. Boysen. Peter Petersen.
C. Petersen. Ainar Aad. Jørg. Jensen. H. Løller.

At foranstående dokument er underskrevet af alle byrådets
medlemmer bekræftes.

Navn: P. Blomgren.
Borgmester.

I det freddingsnævnet for Sønderborg amtsrådsreds montager
og godkender foranstående freddingsdeklaration, bestemmes det,
at deklarationen vil være at tinglyse som servitut på de foran
nævnte ejendomme.

Med hensyn til foranstående pantshaftelser, servitutter eller
byrder af enhver art, henvises til ejendommens bind og blad i
tingbogen.

PHILIPSEN VILJE PÅS J. N. N. OG L. TSK. ØSKERNE,

Sønderborg, den 17. marts 1954.

A. Blahr. /J.J. Bek.
formand. /sekretær.

cfr./

2/15

Indført i dagbogen for retskreds nr. 93 og 94, Sønderborg
Løbsted m.v. og Als herreder.

Sønderborg, den 19. marts 1954. Dagbog nr. 1140.

Lyst. Tingbog: Nordborg bd. V bl. 254. Akt: skab C III¹

Lyst. Tingbog: Nordborg bd. 8 bl. 343. Akt: skab C III²
- afd. II nr. 3 hhv. nr. 1 -

Tingbogsdommeren i Sønderborg. Bøwadt.

tingbogsfører. /Philipson.

gebyrfri - L.140/37

§ 14.. 2- kr.

dbg.1140

GESEFTENS RIGTIGHED BEKRÆFTES.

Naturfredningsnævnet
for , den 21. april 1954.
Sønderborg amtsrådsreds.

Blahr

*Mark
sch*

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 02141.00

Dispensationer i perioden: 14-01-1955 - 26-08-1993

UDSKRIFT

AF

PROTOKOLLEN FOR FREDNINGENAVNET
FOR

SØNDERBORG AMTENS LOKALREDS.

*****000000*****

Fredag den 14. januar 1955 afholdt fredningsnavnet for Sønderborg amtsrådskreds møde ved Nordborg slot.

Mødet bestod af formanden, dommeren. Blahr, Sønderborg, samt af Nordborg flåkkens medlem, viceskoleinspektør Einar Kaas, Nordborg.

Der foretoges:

Kl. 15.

forhandling om fjernelse af træerne på den vestre side af kastaniealleen mellem Storegade og Nordborg slot.

For Nordborg byråd mødte borgmester Blomgreen, der fremlagde skr. af 16/12 1954. Han forklarede, at der for ca. 1/2 år siden er styrtet et af træerne på grund af råddenskab, og at de øvrige træer m. forventes at være i en tilsvarende tilstand. Hertil kommer at ensrettet færdsel på vejen vest for ridepladsen har medført en forøget trafik i Kastaniealle, hvor 2 store lastbiler eller rutobiler vanskeligt kan passere hinanden.

Efter det oplyste vedtog fredningsnavnet at tillade, at kastanie-træerne i den vestre side af Kastaniealle fjernes.

O. V.

O. Blahr

Einar Kaas

K. Blomgreen.

Udskriftens Rigtighed bekræftes

Fredningsnavnet

Sønderborg amtsrådskreds.

U d s k r i f t

af

forhandlingsprotokollen for fredningsnævnet for Sønderborg amtsrådskreds.

III/146.

År 1962 den 27. oktober holdt nævnet, bestående af formanden, dommer C.J.Petersen, det amtsrådsvalgte medlem, amtsrådsmedlem Hans Christiansen, Holballe og det kommunevalgte medlem, gårdejer Jørgen Jensen, Tangsholm pr. Nordborg, møde:

Der foretoges:

Fr.30/1962. Møde i anledning af et af Nordborg kommune indsendt andragende om fældning af fredede træer i Kastaniealle og på Ridepladsen i Nordborg.

Nævnet holdt møde på kommunekontoret i Nordborg.

Skovrider Holbek var mødt.

For Nordborg kommune mødte gade- og vejudvalget ved Aksel Laursen (formand), Peter Schmidt, Herluf Heiss og Jørgen Kolmos.

Der fremlagdes plan over 4 lindetræer der ønskes fældet ved Ridepladsen og 8 kastanietræer der ønskes fældet ved Kastaniealle.

De mødte repræsentanter for kommunen anmodede om tilladelse til yderligere af de på Ridepladsen tiloversblevne træer at fælde hvert andet træ på stedet for at foretage topskæring.

Skovrider Holbek indstillede at en sådan tilladelse gives, idet der derved vil opretholdes en kønnere plads når hvert andet træ fjernes og der derefter foretages fornøden beskæring af tørre grene på de tiloversblevne lindetræer og når Nordborg kommunes gartner fremtidig sørger for fornøden beskæring og fjernelse af tørre grene. Iøvrigt skal træerne forblive.

Naturfredningsnævnet meddelte herefter den således ansøgte tilladelse.

Med hensyn til fjernelsen af de 8 kastanietræer ved østsiden af Kastaniealle, erklærede de mødte repræsentanter for Nordborg kommune, at kommunen agtede i en græsrabat at plante en række hvidbirk, som agtedes plantet med ca. 7 m.s mellemrum.

Fredningsnævnet meddelte herefter tilladelse til fældning af de omhandlede 8 træer på vilkår, at der plantedes hvidbirk i stedet.

Kommunen erklærede, at de ville plante bjergfyr i græsribatten.

Fredningsnævnet henstiller at den i Kastaniealle anbragte telefonboks søges anbragt på et mindre iøjnefaldende sted i nærheden af Kastaniealle.

C.J.Petersen. H.Christiansen. Jørg.Jensen.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Naturfredningsrådet
for
Senderborg amtsrådskreds.

,den 7. august 1964.

P.N.V.

P.N.V.
Ryhavn.
formand.

FREDNINGSNÆVNET FOR SØNDERJYLLANDS AMT
Dommerkontoret, Nørregade 31,
6270 Tønder. - Telf. 74 72 22 05.

Mottaget i
Skov- og Naturstyrelsen
27 AUG. 1993

Den 26- august 1993 foretog formanden, dommer S.A. Koustrup, følgende sag på dommerkontoret:

J.nr. 55/93

Ansøgning fra arkitekt A.M. Exner, Aarhus, om tilladelse til midlertidigt at opgrave og deponere 3 kastanietræer evt. genplantning af nye træer i anledning af omlægning af Johan Hansens Plads i Nordborg.

- § 50 - fredede træer -

Der fremlagdes skrivelse af 25.d.m. med 1 bilag fra Plus-kontoret v/ arkitekt A.M. Exner, Aarhus, om omlægning af Johan Hansens Plads i Nordborg.

I ansøgningen er bl.a. anført:

"I anledning af omlægning af Johan Hansens Plads i Nordborg søges hermed tilladelse til at opgrave tre fredede kastanietræer og lægge dem på depot, mens anlægsarbejdet pågår. Ved genplacering af træerne på samme sted kan der blive tale om, at niveauet på pladsen forhøjes lidt.

Evt. vil entreprenøren foretække at plante nye kastanietræer i samme størrelse som de eksisterende. I så fald gives der garanti på træernes trivsel, hvilket kan være en fordel.

Ideen bag det nye forslag til Johan Hansens Plads er netop at bevare og forstærke fornemmelsen af kastanietrærækken, således

1211/8-0001

125

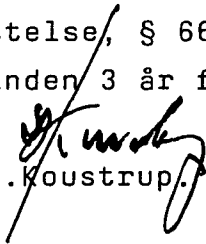
RUS
TH

suppleres kastanierækken med endnu to nye tilsvarende træer."

Fredningsnævnets afgørelse:

Nævnet meddeler herved i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50 tilladelse til det ansøgte, dog betinget af, at der plantes nye træer af tilsvarende størrelse med trivselsgaranti, idet der en stor sandsynlighed for, at opgravede træer, der senere genplantes, vil gå ud eller være præget af opgravningen, således at disse træer "stikker af" fra de øvrige træer i rækken.

I medfør af lov om naturbeskyttelse, § 66, bortfalder tilladelsen, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra dato.

S.A. Koustrup.

/ha

Afgørelsen kan inden 4 uger fra dens modtagelse indklages for Naturklagenævnet af ansøgeren og forskellige myndigheder. Først når det efter klagefristens udløb er konstateret, at afgørelsen ikke er indbragt for Naturklagenævnet, kan dispensationen udnyttes.

Klage skal indsendes skriftligt til Fredningsnævnet for Sønderjyllands amt, Dommerkontoret, Nørregade 31, 6270 Tønder, der videresender klagen til Naturklagenævnet sammen med sagens dokumenter.

**Fredningsnævnet for Sydjylland
Sydlig del**

Dokken 1
6700 Esbjerg
Åbent 08.30-15.00
Tlf.: 79 13 66 77
Fax 75 13 69 69
E-mail:
esbjerg@domstol.dk
www.domstol.dk/esbjerg
SE-nr. 50 03 28 17

10. oktober 2012
Fredningssag 11/2012

J. nr.: 11/2012: Lovliggørelse af fældning af 6 lindetræer på Ridepladsen i Nordborg.

Sønderborg Kommune, Natur & Miljø, Sønderborg, har ved brev af 17. februar 2012 orienteret Fredningsnævnet om, at kommunens afdeling for veje og trafik har fældet 6 lindetræer på Ridepladsen i Nordborg, fordi lindetræerne efter det oplyste var døende.

Lindetræerne på Ridepladsen er fredet ved en deklaration, som Nordborg byråd pålagde Ridepladsen den 4. november 1953; deklarationen blev godkendt af Fredningsnævnet for Sønderborg Amtsrådskreds den 17. marts 1954.

Det fremgår af fredningsdeklarationen, at de fredede træer omkring Ridepladsen

”ingensinde må fældes, topskæres eller grentoppes uden samråd med den tilsynsførende skovrider.

Træerne må ej heller udsættes for en behandling, der kan føre til deres forringelse.

Ved eventuel fældning i alléen eller Ridepladsen skal så vidt muligt genplantes med træer af samme art.

Påtaleretten tilkommer fredningsnævnet for Sønderborg amtsrådskreds....”

Sønderborg Kommune, Veje & Trafik, havde ikke forelagt sagen for Fredningsnævnet, inden træerne blev fældet.

Fredningsnævnet skal derfor tage stilling til, om der kan meddeles Sønderborg Kommune en lovliggørende dispensation til træfældningen.

Fredningsnævnet har foretaget besigtigelse den 29. juni 2012 og har efter besigtigelsen indhentet supplerende oplysninger fra Naturstyrelsen Sønderjylland og Sønderborg Kommune.

Fredningsnævnet har besluttet at meddele Sønderborg Kommune en lovliggørende dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, til fældningen af træerne på de vilkår, der fremgår under afsnittet ”Fredningsnævnets afgørelse”

Sagens baggrund:

I brevet af 17. februar 2012 har Sønderborg Kommune oplyst, at der ved Ridepladsen i Nordborgs centrum er et kommunalt grønt anlæg, der er omkranset af lindetræer, at der langs anlæggets ene side er en p-plads med båse mellem træerne, og at der er veje på alle sider og omkringliggende bygninger. Kommunen har endvidere anført, at kommunen i en årrække har holdt 6 lindetræer langs p-pladsen under observation, fordi træerne er døende, samt at der var synligt råd i den nederste del af stammerne og nogle har været brændt.

Kommunen anfører herefter i brevet, at kommunen i efteråret 2011 og efter nøje overvejelser besluttede at fælde træerne, fordi råd i den nederste del af stammerne var så udbedt, at det ikke længere var sikkerhedsmæssigt forsvarligt at have træerne stående. Beskæring af kronerne ville ikke kunne afhjælpe problemet.

Kommunen oplyser herefter i brevet:

”Det er normal procedure at spørge vores naturafdeling om det er særlige forhold, heriblandt fredninger, vi skal tage hensyn til når vi planlægger at fælde træer, og dette har også været tilfældet her. Trods dette har vi først efterfølgende fundet ud af, at træerne er fredet...

Vi planter 6 nye lindetræer på samme sted som de gamle i løbet af foråret så snart forholdene er velegnet. De resterende 2 rækker træer ser forholdsvis levedygtige ud og der er ingen planer om at skifte dem ud foreløbigt...”

Fredningsnævnet anmodede i brev af 29. marts 2012 Sønderborg Kommune som tilsynsmyndighed om at indhente en udtalelse fra den tilsynsførende skovrider.

Sønderborg Kommune har herefter indhentet en udtalelse fra Naturstyrelsen Sønderjylland.

I et brev af 27. april 2012 har skovrider Inge Gillesberg oplyst, at Naturstyrelsen ikke har været inddraget i sagen om fældningen af lindetræerne. Skovrideren har tilføjet, at det er normal praksis i sådanne sager, at der gennemføres en besigtigelse med deltagelse af lodsejer og Naturstyrelsen for at afklare mulighederne i situationer, hvor fredede træer er farlige eller giver andre gener. Når der er klarhed over de nødvendige indgreb vurderes det, om der er tale om et omfang, der kræver fredningsnævnets inddragelse.

Sønderborg Kommune videresendte med brev af 28. april 2012 skovriderens udtalelse.

Kommunen oplyser i brevet, at kommunen efterfølgende har undersøgt sagsforløbet og har konstateret, at der har været tale om en faglig kompetent vurdering af træernes sundhedstilstand, og at en fældning af træerne må anses for en sikkerhedsmæssig korrekt beslutning. Kommunen indstiller derfor, at Fredningsnævnet meddeler kommunens afdeling, Veje & Trafik en lovliggørende dispensation til fældningen af træerne og med pålæg om, at afdelingen inden udgangen af 2012 skal genplante 6 lindetræer af en størrelse på min 14-16 cm stammeomkreds og en minimums højde på 400 cm samt med samme placering som de fældede træer.

På baggrund af denne udtalelse rettede Fredningsnævnet ved brev af 25. maj 2012 henvendelse til skovrider Inge Gillesberg, fordi Fredningsnævnet efterlyste en forstlig vurdering af de fældede lindetræers tilstand, og hvad der forstligt burde have været gjort i den foreliggende situation. Fredningsnævnet anmodede derfor om en uddybende udtalelse om hvilke tiltag, der ville have været relevante i den konkrete situation.

I et brev af 7. juni 2012 har skovrider Inge Gillesberg oplyst, at Naturstyrelsen ikke er i stand til at give en forstlig vurdering af træernes tilstand, da træerne er blevet fældet, stødene fjernet og nye træer plantet.

I forbindelse med besigtigelsen har skovrideren taget 3 fotos, der viser Ridepladsen med de bevarede lindetræer på to sider og de nyplantede lindetræer mellem parkeringsbåsene.

Skovrideren har herefter oplyst, at "Etablering af parkeringsbåse mellem lindetræerne har med stor sandsynlighed påvirket træerne både på rodnettet og på stammebarken som følge af påkørsler. Der er således ingen grund til at betvivle, at træerne har været svækket, men i hvilket omfang og om det har været gældende for alle 6 lindetræer, kan Naturstyrelsen ikke udtale sig om..."

Fredningsnævnets behandling af sagen.

Fredningsnævnet har besigtiget Ridepladsen den 29. juni 2012.

I besigtigelsen deltog for Sønderborg Kommune, Natur & Miljø, arkitekt Ebbe Enø, for Naturstyrelsen, Ribe, naturgeograf Jørgen Clausen og for Friluftsrådet Sonny Andersen

Der er anført følgende om besigtigelsen i Fredningsnævnets forhandlingsprotokol:

"...

Fredningsnævnets formand oplyste, at Sønderborg Kommune, Veje & Trafik, ved brev af 17. februar 2012 har orienteret Fredningsnævnet om, at kommunens afdeling for veje og trafik har fældet 6 lindetræer på Ridepladsen i Nordborg, fordi lindetræerne efter det oplyste var døende. Lindetræerne på Ridepladsen er fredet ved en deklARATION, som Nordborg byråd pålagde Ridepladsen den 4. november 1953; deklARATIONEN blev godkendt af Fredningsnævnet for Sønderborg Amtsrådsreds den 17. marts 1954. Det fremgår af fredningsdeklARATIONEN, at de fredede lindetræer omkring Ridepladsen "ingensinde må fældes, topskæres eller grentoppes uden samråd med den tilsynsførende skovrider", at "Træerne må ej heller udsættes for en behandling, der kan føre til deres forringelse", og at der " Ved eventuel fældning i alléen eller Ridepladsen skal så vidt muligt genplantes med træer af samme art...". Fredningsnævnet har indhentet en udtalelse fra skovrider Inge Gillesberg. Det er fortsat ikke klarlagt, hvorfor lindetræerne skulle fældes, ligesom det heller ikke er afklaret, om anlæg af parkeringsfelter mellem lindetræerne har påvirket træerne. Fredningsnævnet skal derfor tage stilling til, om der kan meddeles Sønderborg Kommune en lovliggørende dispensation til træfældningen.

Arkitekt Ebbe Enø oplyste, at han tidligere har været teknisk chef i Nordborg Kommune. Det er hans opfattelse, at parkeringsfelterne mellem de nu fældede lindetræer har været der i "snese af år". Når der anlægges parkeringsfelter mellem træer, er det vanskeligt for træerne at få en god rodzone. Rodzonen vil uvilkårligt blive

svækket. Kommunens afdeling for "Veje & Trafik" har fulgt lindetræerne gennem et par sæsoner og har konstateret, at de 6 lindetræer, der nu er fældet, var mere svækket end de øvrige træer på Ridepladsen; et par af træerne var blevet påkørt i forbindelse med parkeringer på pladsen og havde fået kraftige ar i barken, et tredje træ var forsøgt brændt af. Efter et par sæsoner vurderede kommunens afdeling for "Veje & Trafik", at de 6 lindetræer frembød en sikkerhedsrisiko. Det blev derfor besluttet at fælde træerne. Kommunen har herefter plantet 6 lindetræer.

De mødte havde lejlighed til at udtale sig.

Fredningsnævnets formand bemærkede, at det er væsentligt at få afklaret, om træerne er gået til grunde på grund af anlægget af parkeringsfelterne, idet de tilbageblevne lindetræer i den østlige del af Ridepladsen ser ud til at være sunde, og om Sønderborg kommune har taget højde for, at de nyplantede lindetræer vil blive udsat for de samme påvirkninger af rodnettet og fra påkørsler, som de fældede træer.

Fredningsnævnets formand oplyste, at Fredningsnævnet vil indhente en supplerende udtalelse fra Sønderborg Kommune og skovrider Inge Gillesberg, inden nævnet træffer afgørelse.

Sagen udsat for at afvente kommunens og skovrider Inge Gillesbergs afsluttende bemærkninger til spørgsmålet om lovliggørelse af fældningen af lindetræerne og om eventuelle foranstaltninger, der skal eller kan hindre, at de nyplantede lindetræers rodnet påvirkes af trykket fra parkeringsfelterne og påkørsler i forbindelse med parkeringer..."

Med en mail af 3. juli 2012 til Fredningsnævnet har Naturstyrelsen, Ribe, sendt nævnet luftfotos, der viser parkeringspladsen i udvalgte år.

Naturstyrelsen har anført i mailen, at det fremgår af luftfotografierne,

"at p-arealet ved de fældede lindetræer på billederne fra 2006, 2008 og 2010 havde en tydelig udbrudt belægning på nordsiden af træerne med en markeret kant mod græsarealet på pladsens midte. På billederne fra 1999, 2002 og 2004 kan dette brede felt ikke konstateres. Af de ældre sort/hvide luftfotos, hvoraf en del er optaget i en periode uden bladdække ses, at p-arealet på nordsiden af træerne er smallere, ligesom der er en "ubefæstet" bredere randzone mellem p-arealet og græsfladen..."

I et brev af 10. juli 2012 har skovrider Inge Gillesberg, Naturstyrelsen Sønderjylland, oplyst, at styrelsen ikke kan udtale sig om udvikling af lindetræers rodnet under befæstede arealer og foranstaltninger til at afværge påkørsler. Skovrideren henviser nævnet til at søge oplysning hos for eksempel Skov & Landskab, som har ekspertise og yder rådgivning inden for park og landskabsforvaltning.

Sønderborg Kommunes afdeling for Veje & Trafik har i juli 2012 afgivet en udtalelse om lindetræerne på Ridepladsen i Nordborg.

I udtalelsen har afdelingen oplyst blandt andet, at afdelingen ikke er bekendt med opbygningen af parkeringsbåsene ved Ridepladsen, eller hvornår parkeringspladsen er anlagt, men belægningen er sat af piksten i grus, samt at det kan ses, at belægningen har sat sig en del i årenes løb; det indikerer, at bunden ikke er hårdt komprimeret. Afdelingen har herefter anført:

”Det er overvejende sandsynligt, at der findes en gammel opbygning i makadam under pikstensbelægningen. Denne type belægning er normalt forenelig med trævækst, da rødderne kan vokse ud i mellemrummene imellem stenene, og det er således ikke belægningsopbygningen, der i sig selv er skadevoldende.

Derimod må det anses for sandsynligt, at der er sket overgravning af træerødderne ved etableringen af parkeringsbelægningen, da træerne er ældre end belægningen. Dette forhold kombineret med gentagne påkørsler har givet svækket netop denne række lindetræer mere end de øvrige på pladsen. Og så havde et af træerne været udsat for decideret hærværk i form af ildspåsættelse. Endelig har de fældede linde været mere eksponeret for direkte sollys med deraf følgende barkslag dvs. udtørret bark, der skaller af og kan være befordrende for svampeangreb.

Vi har foretaget en faglig vurdering af træerne igennem nogle år. Der er i den periode konstateret åbne svampeangreb på flere af lindetræerne, hvor veddet har været nedbrudt i en grad, så det kunne smuldre i hånden. Samtidig kunne vi konstatere flere og flere tørre grene, som var i en potentiel risiko for at brække i kraftig blæst. På den baggrund blev lindetræerne vurderet at udgøre en sikkerhedsrisiko for personer på parkeringspladsen, og blev derfor fundet tjenlige til fældning. Træerne var uens angrebet, og vi kunne have valgt at fælde dem løbende og efterplante løbende, men det har vi vurderet ville forringe udtrykket i anlægget, da trærækken skal fungere som en æstetisk helhed på stedet. Derfor er alle træerne blevet fældet på en gang.

Fremadrettet har Veje & Trafik gjort følgende for at sikre de nye træers beståen.

Størrelsen på plantehullerne er større end 10 kvadratmeter og træerne har ligeledes mulighed for at brede sig ud i det grønne anlæg.

Jorden i plantehullerne er skiftet i 70 cm's dybde. Vi har plantet i allétræsmuld fra Solum.

Vi vurderer således at træerne har næsten en optimal mulighed for udvikling af et sundt og stærkt rodnet. Endvidere så vil belægningen under parkeringsarealerne også kunne optage rodvæksten, lige som der trænger vand ned igennem belægningen.

Arbejdet er foretaget i henhold til generelle anvisninger fra Skov & Landskab, Københavns Universitet.

Med hensyn til plejen i etableringsfasen, de første 3 år, holdes træerne opvandet med vandingsposer i vækstsæsonen ... Vi vil endvidere tilse at beskytte træerne mod påkørsel ved opsætning af et lavt fodhegn omkring de nye træer og den omgivende bundbeplantning. Det er desuden sikret i kommunens administrationspraksis for

gravetilladelser, at der ikke fremtidig kan gives tilladelser til opgravninger indenfor træernes rodzone i forbindelse med kabellægning eller lignende...”

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningsnævnet kan meddele en lovliggørende dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, til en tilstand, som er etableret uden forudgående tilladelse fra Fredningsnævnet, såfremt betingelserne for oprindeligt at meddele dispensation til tilstanden var opfyldt.

Sønderborg Kommune har foretaget fældningen af lindetræerne uden forudgående samråd med den tilsynsførende skovrider, selvom dette er et vilkår ifølge fredningsdeklarationen.

Den tilsynsførende skovrider har i sin udtalelse anført efter at have besigtiget Ridepladsen, at etableringen af parkeringsbåsene mellem lindetræerne med stor sandsynlighed har påvirket træernes rodnet og stammebarken som følge af påkørsler, og at der således ikke er grund til at betvivle, at træerne har været svækket, men i hvilket omfang og om det har været gældende for alle 6 lindetræer, kan Naturstyrelsen ikke udtale sig om.

Sønderborg Kommune har anført, at der har været tale om en faglig kompetent vurdering af træernes sundhedstilstand, og at en fældning af træerne derfor må anses for en sikkerhedsmæssig korrekt beslutning.

På denne baggrund lægger Fredningsnævnet til grund, at træerne har været svækket i en sådan grad, at det ud fra en sikkerhedsmæssig betragtning har været korrekt at fælde træerne.

Fredningsnævnet meddeler derfor en lovliggørende dispensation til fældningen af lindetræerne på vilkår,

at der sker genplantning med 6 lindetræer,

at der for at undgå fremtidige påkørsler af lindetræerne opsættes 2 granit pullerter foran hvert træ

og

at kommunen drager omsorg for, at de nyplantede træer og de tilbageværende lindetræer ikke udsættes for en behandling, der kan føre til træernes forringelse.

Klagevejledning:

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøankenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

Adressaten for afgørelsen,
ejereren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
en berørt nationalparkfond,

lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klage skal indsendes til Fredningsnævnet, c/o Retten i Esbjerg, Dokken 1, 6700 Esbjerg, som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr til Naturklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr. Natur- og Miljøklagenævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal anvendes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

1. klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førstestansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f. eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast til partshøring.

Fredningsnævnet for Sydjylland, Sydlig del
Esbjerg, den 10. oktober 2012

Margit Ø. Laub
formand

Denne afgørelse er sendt til:

Sønderborg Kommune, Veje & Trafik, post@sonderborg.dk .

Sønderborg Kommune, Natur & Miljø, eeno@sonderborg.dk

Naturstyrelsen Sønderjylland, sdj@nst.dk

Naturstyrelsen Ribe, rib@nst.dk

Naturstyrelsen, nst@nst.dk

Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomite, soenderborg@dn.dk

Friluftsrådet Sønderjylland, soenderjylland@friluftsraadet.dk

Friluftsrådets lokalkomite, ecmatzen@privat.dk

Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk, soenderborg@dof.dk

Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, famham@live.dk

Fredningsnævnet for Syddjylland Sydlig del

Dokken 1
6700 Esbjerg
Åbent 08.30-15.00
Tlf.: 9968 8800

E-mail: esbjerg@domstol.dk
www.domstol.dk/esbjerg
SE-nr. 50 03 28 17

21. oktober 2019
FN SJS 42/2019

J.nr.: 42/2019: Ansøgning fra Sønderborg Kommune om dispensation til at fælde og nyplante træer indenfor fredningen (Nordborg Træer) på Johan Hansens Vej, 6430 Nordborg, matr.nr. 424 Nordborg.

Fredningsnævnet har den 13. august 2019 modtaget en ansøgning fra Sønderborg Kommune om dispensation til at fælde og nyplante træer indenfor fredningen (Nordborg Træer) på Johan Hansens Vej, 6430 Nordborg, matr.nr. 424 Nordborg.

Træerne er fredet. Fredningen har baggrund i en deklARATION, som Nordborg byråd pålagde Ridepladsen den 4. november 1953. Deklarationen blev herefter godkendt af Fredningsnævnet for Sønderborg Amtsrådsreds den 17. marts 1954.

Fredningsnævnet skal derfor meddele dispensation til det ansøgte.

Fredningsnævnets formand har i medfør af forretningsordenen for fredningsnævn § 10, stk. 5, besluttet at meddele Sønderborg Kommune dispensation til det ansøgte på nærmere anførte vilkår som nævnt som anført i afsnittet "Fredningsnævnets afgørelse".

Sagens baggrund:

Ifølge fredningen er blandt andet følgende træer fredet:

"Den såkaldte slotsalle bestående af kastanjetræer på art.nr. 275 Nordborg ... Af de 10 træer i den østlige række må dog det nordligste træ fældes, idet det generer indkørslen til parkeringspladsen, samt da der kun er 9 træer i den vestlige række."

Ifølge fredningen fredes træerne

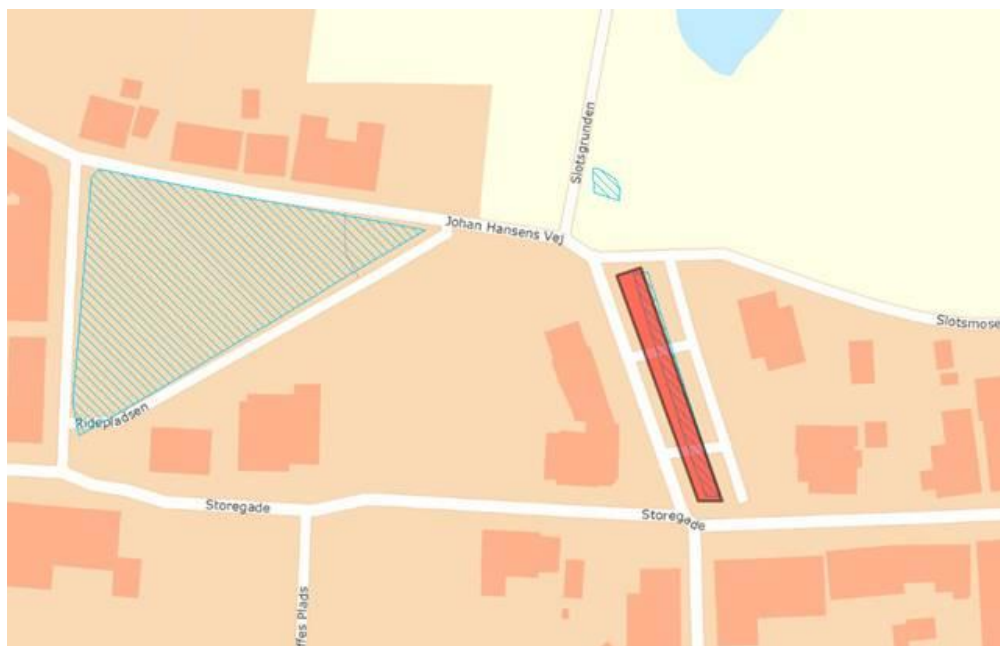
"...således, at de ingensinde må fældes, topskæres eller grentoppes uden samråd med den tilsynsførende skovrider.

Træerne må ej heller udsættes for en behandling, der kan føre til deres forringelse.

Ved eventuel fældning i alleen eller på Ridepladsen skal såvidt muligt genplantes med træer af samme art.

..."

På kortet nedenfor er placeringen af det ansøgte vist med rødt. Fredet areal er vist med skravering.

I 1955 gav Fredningsnævnet tilladelse til, at kastanjetræerne i den vestlige side af alleen blev fjernet på grund af trafikale forhold, og fordi der var en formodning om, at træerne var i en dårlig forfatning.

I 1962 gav Fredningsnævnet tilladelse til fjernelse af 8 kastanjetræer i den østlige side af alleen på vilkår, at der i stedet blev plantet hvidbirk.

Sønderborg Kommune ønsker nu at fælde de efter det oplyste seks resterende fredede kastanjetræer, som indgår i alléen på Johan Hansens Vej og erstatte dem med fem nye lindetræer. Projektet udspringer af, at ét af kastanjetræerne på Johan Hansens Vej er dødt og udgør en sikkerhedsrisiko, samtidig med at de resterende fem træer er i en meget dårlig tilstand. Træerne er svækkede grundet dårlige vækstbetingelser og gentagne påkørsler. Med det ansøgte projekt ønsker Sønderborg Kommune at skabe bedre vækstbetingelser for de nye træer, så alléen i fremtiden kan fremstå med sunde og levedygtige træer.

Kommunen har indhentet en udtalelse fra Miljøstyrelsen, der har overtaget tilsynet, der tidligere lå hos Skovridderen.

Miljøstyrelsen har udtalt:

”Da der kun står 6 kastanjetræer tilbage i en enkelt række er der ikke længere tale om en allé, som ved fredningens ikrafttræden. Hvis Fredningsnævnet opretholder fredningen på de 6 træer har Miljøstyrelsen følgende bemærkninger til fældningen.

De 6 træer står helt omgivet af belægning af henholdsvis asfalt på vejen og brosten på P-pladsen. Miljøstyrelsen vurderer, at træerne under disse forhold ikke vil kunne udvikle sig til store, gamle træer. Kommunen har oplyst, at de ved udskiftning af træerne vil etablere rodzoneanlæg, der vil kunne give træerne langt bedre

vokseforhold. På den baggrund finder Miljøstyrelsen, at det vil være hensigtsmæssigt at fælde træerne og plante nye.

Kommunen har oplyst, at de ønsker at udskifte kastanietræerne med lindetræer p.g.a. problemer med kastanierminermøl. Miljøstyrelsen vurderer ikke, at kastanierminermøl vil kunne slå kastanietræerne ihjel. Møllene forårsager store brune pletter på bladene, hvilket giver træerne et ret trist udseende. ”

Fredningsnævnets behandling af sagen:

Fredningsnævnet har ved mail af 24. september 2019 til Sønderborg Kommune, Miljøstyrelsen, Slot- og Kulturstyrelsen, Museum Sønderjylland, Danmarks Naturfredningsforening/København, Danmarks Naturfredningsforening/Sønderborg, Dansk Botanisk Forening Jyllandskredsen, Dansk Ornitologisk Forening, Friluftsrådet centralt og Friluftsrådet Sønderborg anmodet om eventuelle bemærkninger til ansøgningen med høringsfrist den 8. oktober 2019.

Danmarks Naturfredningsforening har den 6. oktober 2019 oplyst, at der ikke er indvendinger imod at træerne fornys igen, hvis de får mulighed for at få udviklet et sundt rodnet.

Sønderborg Kommune har den 8. oktober 2019 oplyst:

”Som en del af projektet etableres rodzoneanlæg, som skal give de nye træer langt bedre vækstforhold. Det er en omkostningstung løsning, som kommunen er indstillet på at benytte. Det er væsentligt for kommune, at træerne i fremtiden også rent visuelt tilfører området noget positivt. Idet hestekastanjen i disse år angribes af hestekastanjeminerermøl, har kommunen derfor valgt at ansøge om at skifte træart. Selvom kastanjeminerermøl ikke nødvendigvis slår træerne ihjel, forårsager de store brune pletter på bladene, hvilket lader træerne fremstå med et trist udseende. Lindetræet (*Tilia platyphyllos*) er valgt med afsæt i den øvrige bevoksning i det historiske område og fungerer samtidig godt som vej-/bytræ, hvilket også er relevant at skelne til med hensyn til træernes placering.”

Fredningsnævnet har indhentet teknisk bistand fra Miljøstyrelsen, der i mail af 3. oktober 2019 har oplyst, at det ansøgte ikke berører noget Natura 2000-område.

Fredningsnævnets afgørelse

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet dispensere fra bestemmelserne i en fredning, når det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1, og helt eller delvis ophævelse af en fredning kan, jf. stk. 5, kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Det er formålet med fredningen, at de anførte træer i Nordborg skulle bevares, og at der ved eventuel fældning så vidt muligt skal ske genplantning. Der er igennem tiden som anført blevet givet tilladelse til fældning af nogle af træerne, uden at der er sket genplantning, således at der nu kun står 6 kastanjetræer tilbage i en enkelt række. Som anført af Miljøstyrelsen er der herefter ikke længere tale om en allé som ved fredningens ikrafttræden. Sønderborg Kommune bør som følge heraf overveje, om fredningen helt eller delvist bør søges ophævet. Fredningsnævnet finder imidlertid ikke grundlag for i denne sag at lægge til grund, at fredningen helt har mistet sin betydning, hvorfor der skal tages stilling til den konkrete ansøgning.

Det lægges på baggrund af oplysningerne i sagen til grund, at det vil være hensigtsmæssigt at fælde de eksisterende 6 kastanjetræer med henblik på, at der kan etableres et bedre rodnet til de nye træer,

der skal plantes. På baggrund af Miljøstyrelsens udtalelse og da der ifølge fredningsbestemmelserne så vidt muligt skal plantes træer af samme art, ved en eventuel fældning meddeler Fredningsnævnet dispensation til det ansøgte i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 på vilkår

at der sker genplantning af de kastanjetræer, der fældes, med nye kastanjetræer.

Klagevejledning:

Der kan inden 4 uger efter den dag, denne afgørelse er meddelt, klages til Miljø- og fødevareklagenævnet over afgørelsen. Hvis afgørelsen er offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Borgere, virksomheder, myndigheder og organisationer skal indsende klagen til Miljø- og fødevareklagenævnets klageportal via borger.dk eller virk.dk.

Der er et direkte link til borger.dk og virk.dk via Miljø- og fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk/planklagenaevnet.

Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb.

En klage skal være tilgængelig for førsteinstansen i Klageportalen senest kl. 23:59 på den dag, hvor klagefristen udløber. Det indebærer, at klager har godkendt og betalt gebyr/bestilt faktura i Klageportalen.

Klageren skal oplyse sit CPR-nummer eller CVR-nummer.

Miljø- og fødevareklagenævnets hjemmeside indeholder information om beregning af klagefrister i de tilfælde, hvor en klager anmoder om at blive undtaget fra brug af Klageportalen.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr. Gebyret udgør for privatpersoner 900 kr. Virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder skal betale 1.800 kr. for behandling af eller genoptagelse af en klage. Det nævnte gebyr reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Gebyret er endnu ikke reguleret for 2017, men vil blive teknisk efterreguleret.

Miljø- og fødevareklagenævnet påbegynder først behandlingen af en klage, når gebyret er modtaget. Klagegebyr opkræves af Miljø- og fødevareklagenævnet. Betaling af klagegebyr sker ved elektronisk overførsel eller ved indbetalingskort til Miljø- og fødevareklagenævnet. Gebyr skal indbetales indenfor en af Miljø- og fødevareklagenævnet fastsat frist. Hvis gebyret ikke indbetales inden udløbet af fristen, afvises klagen.

Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Miljø- og fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk/planklagenaevnet.

Gebyret bliver tilbagebetalt, hvis klagen bliver afvist, fordi klagefristen er overskredet, klager ikke er klage-berettiget eller fordi Miljø- og fødevareklagenævnet ikke har kompetence til at behandle klagen.

Gebyret tilbagebetales også, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, eller hvis klager får helt eller delvist medhold i klagen. Hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af afgørelsen som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og fødevareklagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Hvis klager trækker klagen tilbage, mens sagen er under behandling i nævnet, vil gebyret som udgangspunkt også blive betalt tilbage. Miljø- og fødevareklagenævnet kan dog beslutte, at gebyret ikke tilbagebetales, hvis klagen trækkes tilbage på et tidspunkt, hvor nævnet allerede har foretaget en stor del af sagsbehandlingen.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Såfremt projektets gennemførelse kræver tilladelse eller dispensation efter anden lovgivning, skal ansøgerne rette henvendelse til den myndighed, der administrerer tilladelser eller dispensationer i henhold til denne lovgivning.

Fredningsnævnet for Sydjylland, Sydlig del
Esbjerg den 21. oktober 2019

Margit O. Laub
formand

Denne afgørelse er sendt til:

Sønderborg Kommune, post@sonderborg.dk og giad@sonderborg.dk
Miljøstyrelsen, mst@mst.dk;
Slot- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
Museum Sønderjylland, tekr@museum-sonderjylland.dk
Danmarks Naturfredningsforening/København, dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforening/Sønderborg, soenderborg@dn.dk
Dansk Botanisk Forening Jyllandskredsen, finn.borchsenius@sm.au.dk
Dansk Ornitologisk Forening, soenderborg@dof.dk, jorn.vinther.sorensen@gmail.com
Friluftsrådet centralt: fr@friluftsradet.dk
Friluftsrådet Sønderborg: soenderjylland@friluftsradet.dk